

Konieczność zmian Wewnątrzszkolnego Oceniania (WO)

Wprowadzenie zmian w dokumencie **Wewnątrzszkolne Ocenianie (WO)** jest niezbędne w celu dostosowania systemu oceniania do współczesnych wymagań edukacyjnych oraz zapewnienia pełnej zgodności z obowiązującymi przepisami prawnymi. Zmiany te koncentrują się na wprowadzeniu ilościowych kryteriów oceniania wymagań określonych w Podstawie Programowej.

1. Uzasadnienie konieczności zmian:

- 1) **Aktualizacja standardów edukacyjnych:** Wprowadzenie ilościowych kryteriów oceniania umożliwia ocenę postępów ucznia, uwzględniając nie tylko ilościowe aspekty (np. punktację), ale także umiejętności, takie jak twórcze myślenie czy zdolność rozwiązywania problemów.
- 2) **Realizacja podstawy programowej:** Nowe podejście pozwala na odwzorowanie wymagań określonych w Podstawie Programowej.
- 3) **Zapewnienie jednoznaczności i przejrzystości:** Ilościowych kryteria oceniania eliminują subiektywizm i arbitralne interpretacje, co przekłada się na większą obiektywizację procesu dydaktycznego, co eliminuje potencjalne roszczenia do systemu oceniania.
- 4) **Indywidualizacja procesu kształcenia:** Nowe podejście umożliwia dostosowanie oceniania do indywidualnych potrzeb uczniów, w tym uczniów z specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pozwala to na realizację zasady indywidualizacji, która jest jednym z kluczowych założeń systemu oświaty.

2. Podstawa prawna:

- 1) **Ustawa – Prawo oświatowe:** Szkoła jest zobowiązana do prowadzenia oceniania wewnątrzszkolnego w sposób przejrzysty i jednoznaczny. Wprowadzenie ilościowych kryteriów oceniania bezpośrednio wspiera realizację tej zasady.
- 2) **Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki:** Rozporządzenie określa, że ocenianie powinno być oparte na jasnych i mierzalnych kryteriach, które uwzględniają zarówno ilościowe, jak i jakościowe aspekty pracy ucznia. Zmiany w dokumencie WO są zatem konieczne, aby zapewnić zgodność z tymi wymogami.
- 3) **Podstawa programowa kształcenia ogólnego:** Podstawa programowa stanowi minimalne wymagania, które muszą być osiągnięte przez uczniów. Wprowadzenie ilościowych kryteriów oceniania w dokumencie WO umożliwia lepsze odwzorowanie tych wymagań w praktyce szkolnej.

3. Podsumowanie:

- 1) Wprowadzenie zmian w dokumencie WO w kierunku ilościowych kryteriów oceniania jest kluczowe dla realizacji celów edukacyjnych i wychowawczych.
- 2) Zapewnienie zgodności z obowiązującymi przepisami prawnymi, w tym Prawem oświatowym, Podstawą Programową i Rozporządzeniem w sprawie oceniania, jest podstawowym warunkiem funkcjonowania systemu oceniania.
- 3) Zmiany te przyczynią się do poprawy jakości kształcenia oraz lepszego przygotowania uczniów do dalszego rozwoju osobistego i zawodowego.

Zapisy WO i SO chroniące niepodważalność oceny
---

1. **Jawność oceny:** Kryteria oceny wynikają bezpośrednio z Wymagań Ogólnych i Szczegółowych określonych w Podstawy Programowej (PP). Są one:
  - 1) Podstawą do wystawiania ocen.
  - 2) Przedstawiane uczniom i rodzicom w sposób transparentny na formie sprawdzania osiągnięć edukacyjnych.
2. **Precyzyjna punktacja i miara realizacji:** Każde forma sprawdzania wiedzy i umiejętności w szczególności praca pisemna posiada przypisaną jawną punktację, która precyzyjnie odzwierciedla stopień realizacji wymagań edukacyjnych określony w Szczegółowym Ocenianiu (SO). Zapewnia to:
  - 1) Weryfikowalność zgodności oceny z kryteriami ilościowymi realizacji wymaganiami edukacyjnymi.
  - 2) Uczeń i rodzice mają pełny wgląd w proces oceniania.
  - 3) Eliminowane są zarzuty subiektywizmu.
3. **Dokumentowanie ocen:** Ocena tak skonstruowana zawiera „w sobie” uzasadnienie, odnoszące się bezpośrednio do ilościowego stopnia realizacji wymagań określonych w Podstawie Programowej. Dzięki temu:
  - 1) Ocena jest obiektywna i dobrze uzasadniona.
  - 2) Umożliwia łatwą obronę przed ewentualnymi zarzutami ze strony uczniów lub rodziców.
  - 3) Zapewnia przejrzystość procesu oceniania.

Jak skutecznie bronić wystawionej oceny?

1. Powołać się na konkretne zapisy WO i SO podstawy programowej.
2. Ocenic wymaganiami z Podstawy Programowej.
3. Wskazać jednoznacznie przypisaną punktację i miarę realizacji wymagań.
4. Udostępnić szczegółową dokumentację procesu oceniania razem z uzasadnieniem oceny.

Stosowanie powyższych zasad zapewnia:

1. Transparentność oceniania.
2. Ochronę przed próbami nieuzasadnionego podważenia ocen.
3. Wiarygodność całego procesu edukacyjnego.

Wprowadzenie kryteriów ilościowych w ocenianiu

Kryteria ilościowe są podstawą obiektywnego i transparentnego systemu oceniania. Określają one minimalny stopień realizacji wymagań edukacyjnych niezbędny do uzyskania danej oceny. Poniżej przedstawiono obszary, w których kryteria ilościowe znajdują zastosowanie, wraz z przykładowymi progami procentowymi:

1. Skala procentowa dla ocen:

Ocena klasyfikacyjna	Minimalna liczba zrealizowanych wymagań [%]	Minimalny wynik punktowy [%]
Celująca (cel)	96	96
Bardzo dobra (bdb)	80	80
Dobra (db)	65	65
Dostateczna (dst)	50	50
Dopuszczająca (dop)	30	30

Tabela 1: Skala ocen klasyfikacyjnych z minimalnymi progami realizacyjnymi i punktowymi

2. Niekłasyfikacja:

- 1) Uczeń nie otrzymuje promocji lub klasyfikacji, jeśli nie uzyska co najmniej 30% wymagań edukacyjnych określonych w Podstawie Programowej, na poziomie 30% w skali punktowej.
- 2) Brak realizacji koniecznych wymagań jest jednoznacznie udokumentowany w prawidłowo skonstruowanych formach sprawdzania wiedzy. Formy te zawierają jasno określone kryteria oraz jednoznaczny system punktacji, na podstawie którego można również określić stopień realizacji Podstawy Programowej.

3. Uzyskiwanie lepszej oceny i zasady popraw:

- 1) Ocena wyższa jest przyznawana po zrealizowaniu brakujących osiągnięć edukacyjnych, określonych przez kryteria ilościowe.
- 2) Kryteria ilościowe umożliwiają jasne określenie, jakie zadania muszą zostać poprawione lub uzupełnione, aby osiągnąć wyższą ocenę.
- 3) Uczeń ma dostęp do szczegółowego opisu błędów oraz punktacji, które należy zrealizować w celu poprawy oceny.

Zastosowanie kryteriów ilościowych gwarantuje:

1. Transparentność procesu oceniania.
2. Obiektywizm w wystawianiu ocen.
3. Możliwość śledzenia postępów ucznia.
4. Ochronę nauczyciela przed arbitralnymi zarzutami.

Dokument Szczegółowego Oceniania (SO)
--

Dokument Szczegółowego Oceniania (SO) określa zasady oceniania wiedzy i umiejętności uczniów. Jest opracowywany przez nauczyciel danego przedmiotu w celu zapewnienia spójności, obiektywizmu oraz pełnej zgodności z Podstawą Programową (PP).

1. Cele dokumentu SO:

- 1) Zapewnienie transparentnego i sprawiedliwego systemu oceniania.
- 2) Wylimitowanie subiektywizmu poprzez precyzyjne kryteria oraz jednoznaczną punktację.
- 3) Monitorowanie postępów uczniów w oparciu o mierzalne wskaźniki realizacji wymagań edukacyjnych.

2. Zakres regulacji dokumentu SO:

- 1) Określenie wymagań ogólnych i szczegółowych zgodnych z PP.
- 2) Ustalenie jednoznacznych kryteriów wystawiania ocen, uwzględniających stopień realizacji wymagań edukacyjnych.
- 3) Opis narzędzi i procedur oceniania ilościowego, umożliwiających rzetelną weryfikację osiągnięć uczniów.
- 4) Wprowadzenie wskaźników realizacji Podstawy Programowej.

3. Procedury związane z dokumentem SO:

- 1) Nauczyciel przedkłada dokument do dnia 30 września.
- 2) Dyrekcja szkoły analizuje dokument pod kątem zgodności z PP oraz wewnętrznymi regulacjami szkoły.
- 3) Zatwierdzony dokument jest udostępniany uczniom i ich rodzicom w formie pisemnej lub elektronicznej, aby zapewnić pełną przejrzystość procesu oceniania.

4. Korzyści z wdrożenia dokumentu SO:

- 1) Transparentność i jasność procesu oceniania.
- 2) Obiektywizm w wystawianiu ocen, eliminujący arbitralne interpretacje.
- 3) Możliwość śledzenia postępów uczniów w realizacji wymagań edukacyjnych.
- 4) Pełna zgodność z obowiązującą Podstawą Programową.

Dokument Przedmiotowego Oceniania (PO)

Charakterystyka dokumentu Przedmiotowego Oceniania (PO):

1. Dokument Przedmiotowego Oceniania (PO) określa zasady oceniania wiedzy i umiejętności uczniów w ramach danego przedmiotu. Jest opracowywany przez nauczyciela w oparciu o Wewnątrzszkolne Ocenianie (WO) oraz Szczegółowe Ocenianie (SO), zapewniając spójność, przejrzystość i obiektywizm procesu dydaktycznego.
2. Zapisy zawarte w PO doprecyzowują i uzupełniają wytyczne określone w dokumencie WO, który pełni rolę nadrzędną.

1. Cele dokumentu PO:

- 1) Zapewnienie transparentnego i sprawiedliwego systemu oceniania.
- 2) Uwzględnienie specyfiki danego przedmiotu w procesie weryfikacji osiągnięć uczniów.
- 3) Dostosowanie kryteriów oceniania do poziomu edukacyjnego uczniów zgodnie z Podstawą Programową.

2. Zakres regulacji dokumentu PO:

- 1) Opis form i sposobów weryfikacji osiągnięć, takich jak prace pisemne, projekty, prezentacje.
- 2) Ustalenie szczegółowych zasad oceniania, w tym:
  - a. Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania.
  - b. Sposób przeliczania punktów na oceny (**punktowo-procentowy system**).
  - c. Minimalna liczba ocen cząstkowych w semestrze.
- 3) Zasady poprawy ocen bieżących i uzyskiwania wyższych ocen.
- 4) Sposób informowania uczniów i rodziców o wynikach oceniania.

3. Procedury związane z dokumentem PO:

- 1) Nauczyciel przedkłada dokument Dyrektorowi szkoły do dnia 30 września.
- 2) Dokument może mieć formę pisemną, zgodną z wewnętrznymi wytycznymi szkoły.
- 3) Dyrekcja analizuje dokument pod kątem zgodności z WO, SO.
- 4) Zatwierdzony dokument jest udostępniany uczniom i rodzicom w celu zapewnienia pełnej przejrzystości procesu oceniania.